

W tym numerze:

- ⇒ **POLSKA, WIELKA BRYTANIA KORZYSTAJĄ Z NADZWYCZAJNYCH ZYSKÓW Z TYTUŁU SFP**
- ⇒ **AFRYKAŃSCY ROLNICY ATAKUJĄ STANOWISKO UE W SPRAWIE ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH**

POLSKA, WIELKA BRYTANIA KORZYSTAJĄ Z NADZWYCZAJNYCH ZYSKÓW Z TYTUŁU SFP

Rolnicy w Polsce, Wielkiej Brytanii oraz w kilku innych krajach nie będących w strefie euro, osiągną w bieżącym roku nadzwyczajny zysk po przeliczeniu na waluty krajowe ich praw do jednolitych płatności na gospodarstwo (SFP).

Znacząca dewaluacja walut tych krajów wobec euro na przestrzeni ostatnich 12. miesięcy – skutek uboczny kryzysu finansowego, który się rozpoczął jesienią ubiegłego roku – oznacza, że wartość praw do SFP (i SAPS – jednolitych płatności obszarowych) w przeliczeniu na waluty krajowe wzrosła w 2009 r. w porównaniu do ubiegłego roku.

W przypadku Polski kurs wymiany dla tegorocznych płatności wzrósł aż o 24,5% w porównaniu do 2008 r., a brytyjscy rolnicy skorzystają z 15,1% wzrostu (patrz tabela 1.) Pozostali tegoroczni beneficjenci, którzy skorzystają w porównaniu do 2008 r., to Rumunia (12,7%), Węgry (+11,1%) oraz Szwecja (+4,5%). Natomiast zyski Republiki Czeskiej będą umiarkowane, a w Danii i na Łotwie nastąpiła bardzo niewielka aprecjacja walut krajowych wobec euro w porównaniu do ubiegłego roku. W konsekwencji płatności SFP/SAP będą nieco niższe. Z tego względu, że waluty Bułgarii, Estonii i Litwy są mocno związane z euro, nie występuje w tych krajach efekt deprecjacji ani aprecjacji. Natomiast Malta, Cypr, Słowenia i Słowacja należą już do strefy euro.

Tabela 1: Kursy wymiany w krajach poza strefą euro dla płatności SFP/SAPS w 2009 roku (€1 =)

	Waluta	2009	% zmiana 2008:07	2008	2007
Bulgaria	Lew	1,9558	0,0	1,9558	1,9558
Republika Czeska	Korona	25,164	2,0	24,660	27,532
Dania	Korona	7,4443	-0,2	7,4611	7,4544
Estonia	Korona	15,6466	0,0	15,6466	15,6466
Węgry	Forint	269,7	11,1	242,83	250,69
Łotwa	Łat	0,7079	-0,1	0,7086	0,7038
Litwa	Lit	3,4528	0,0	3,4528	3,4528
Polska	Złoty	4,2295	24,5	3,3967	3,7730
Rumunia	Lej	4,218	12,7	3,7413	3,3441
Szwecja	Korona	10,232	4,5	9,7943	9,2147
ZK	Funt	0,9093	15,1	0,79030	0,69680

Źródło: *Agra Europe* na podstawie danych Europejskiego Banku Centralnego

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

1 października – „obowiązujący termin”

Oficjalny kurs wymiany EBC (Europejskiego Banku Centralnego) obowiązuje od dnia 1 października – tzw. „obowiązujący termin” – będzie kursem walutowym przyjętym do ustalenia kwot SFP lub SAPS w walutach krajowych (poza euro). W konsekwencji oznacza to, że kursy opublikowane przez ECB 30 września determinują dokładny kurs walutowy na nadchodzący rok.

Jest to szczególnie korzystne dla Wielkiej Brytanii z uwagi na to, że ubiegłoroczny spadek wartości funta szterlinga, był kontynuowany po 1. października minionego roku – terminie zakończenia okresu obrachunkowego – przesądzając o tym, że funt szterling ulegał deprecjacji wobec euro w ciągu dwóch kolejnych lat. Zatem jednostkowe kwoty przeznaczone na płatności na rzecz rolników w Wlk. Brytanii w 2009 r. będą o około 30% wyższe niż dwa lata temu.

Podobnie Rumunia uzyska około 25% wzrost [dopłat] w ciągu ostatnich dwóch lat. Ale w przypadku Polski tegoroczna gwałtowna deprecjacja waluty musi być mierzona w odniesieniu do tendencji o przeciwnym charakterze, która miała miejsce przez większą część 2008 r.

Kontynuacja wyrównywania poziomu płatności w nowych państwach członkowskich

W przypadku nowych państw członkowskich korzyści z tytułu deprecjacji walut pojawią się dodatkowo do planowanego na bieżący rok wzrostu jednolitych płatności w euro. Zgodnie z harmonogramem uzgodnionym podczas akcesji, kwoty płatności osiągną 60% pełnego poziomu unijnego w 2009 r. (z 50% w 2008 r.) w przypadku państw członkowskich, które przystąpiły do UE w 2004 r., oraz 35% (z 30%) w przypadku Rumunii i Bułgarii.

Tabela 2. pokazuje, że w wielu krajach Europy Środkowo-Wschodniej wahania kursów walutowych znosiły się wzajemnie w okresie po 2006 r. Skumulowany wzrost płatności w euro - 71,4% - który nastąpił po tym roku, generalnie znalazł odzwierciedlenie w podobnym wzroście płatności w walutach krajowych. W Polsce łączny wzrost wynosił 82,5%, a w Republice Czeskiej ze względu na silną koronę wzrost w kategoriach realnych był ograniczony do zaledwie 52,3%.

W Rumunii, która przystąpiła w 2007 r., skumulowany wzrost wyniósł już 76,6%.

Jednolite płatności za 2009 r. będą przekazywane rolnikom przez urzędy krajowe począwszy od 16. października – jest to faktycznie pierwszy dzień unijnego roku budżetowego na 2010.

Tabela 2: Oddziaływanie zmian walutowych na płatności SAPS w nowych państwach członkowskich w odniesieniu do wpływu stopniowego wyrównywania poziomu płatności w euro w latach 2006-2008

Wskaźnik: wartość płatności w 2006 r. = 100

	2006	2007 (w euro)	2007 (w walutach krajowych)	2008* (w euro)	2008* (w walutach krajowych)	2009 (w euro)	2009* (w walutach krajowych)
Bulgaria	-	100	120	120	120,0	140	140
Republika Czeska	100	114,3	111,1	142,9	120,0	171,4	152,3
Estonia	100	114,3	114,3	142,9	142,9	171,4	171,4
Węgry	100	114,3	104,9	142,9	127,1	171,4	169,3
Łotwa	100	114,3	115,6	142,9	145,5	171,4	174,3
Litwa	100	114,3	114,3	142,9	142,9	171,4	171,4

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

Polska	100	114,3	108,6	142,9	122,2	171,4	182,5
Rumunia	-	100	100	120	134,3	140	176,6

Uwagi: Dane przedstawiają wskaźnik wartości jednostkowych dla płatności, przy czym wartość z 2006 r. = 100. Dopłaty dla nowych państw członkowskich są wypłacane na poziomie 35% pełnej wartości unijnej w 2006, 40% w 2007 r. (coroczny wzrost w wysokości 14.3%), 50% w 2008 r. (tzn. skumulowany wzrost w wysokości 42,9% w porównaniu do 2006 r.) oraz 60% w 2009 r. (tzn. skumulowany wzrost w wysokości 71,4% w porównaniu do 2006 r.). Rumunia i Bułgaria mają prawo do SAPS dopiero od 2007 r., przy czym płatności osiągają 25% poziomu pełnej stawki unijnej w 2007 r., 30% w 2008 r. (coroczny wzrost w wysokości 20%) i 35% w 2009 (tzn. skumulowany wzrost w wysokości 40% w porównaniu do 2006 r.). Krajowe dopłaty uzupełniające – o ile są stosowane – zostały pominięte w obliczeniach. Słowenia, Słowacja, Cypr i Malta należą już do strefy euro. **Źródło:** *Agra Europe*

Źródło: *Agra Europe z 2 października 2009 r. „Poland, UK cash in on windfall SFP gains”*

AFRYKAŃSCY ROLNICY ATAKUJĄ STANOWISKO UE W SPRAWIE ORGANIZMÓW GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANYCH

Według grupy afrykańskich rolników i agronomów, spowolnienie przez UE podjęcia decyzji w kwestii organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) to zła wiadomość dla afrykańskich rolników, którzy potrzebują stosowania tego typu upraw w ochronie przed zmianami klimatycznymi, suszą oraz ze względu na rosnącą liczbę ludności.

Rolnicy podczas konferencji zorganizowanej w środę przez Europabio — rolnicze stowarzyszenie biotechnologiczne – zwrócili uwagę na to, jak pogarszające się warunki panujące na kontynencie [afrykańskim] stają się przyczynkiem do zwiększenia roli GMO. Rolnicy spędzili w Brukseli cały tydzień, dyskutując z unijnymi decydentami o swoim doświadczeniu w stosowaniu upraw biotechnologicznych w rolnictwie.

Wpływ Unii Europejskiej

Badania przeprowadzone w grudniu 2008 r. wskazują, że produkcja zbóż w krajach rozwijających się (poza Brazylią, Chinami i Indiami) zmalała w 2008 r. o 1,6% [w porównaniu do 2007 r.]

Niektóre z państw afrykańskich, w nadziei na szybkie zwiększenie plonów, rozpoczęły przechodzenie z upraw ekologicznych i konwencjonalnych na uprawy roślin genetycznie zmodyfikowanych. Jednakże, wg opinii reprezentantów delegacji afrykańskiej, ostrożne podejście UE do kwestii GMO może powoli przenieść się także na kraje rozwijające się, które są pod bardzo dużym wpływem Europy.

“Opinia publiczna w Afryce ma tendencje do ulegania wpływom europejskiej opinii publicznej” – stwierdził drobny producent kukurydzy Motlatsi Everest Musi, który uzależnia zwyczaj swoich dochodów i rozwój przedsiębiorstwa od stosowania GMO.

„Wygląda na to, że Afryka przez wzgląd na swoje stosunki z Europą ociaga się w kwestii upraw roślin genetycznie zmodyfikowanych...Europa przekazuje Afryce informacje dotyczące spraw bezpieczeństwa, a ta dzięki temu może podejmować bardziej świadome decyzje” - powiedział Musi.

„Głośnie i agresywne organizacje pozarządowe”

Musi wraz z innymi delegatami z Afryki: Danielem Fungai Mataruka, Dyrektorem Afrykańskiej Fundacji Technologii Rolniczej (*African Agricultural Technology Foundation AATF*), i François B. Traore, Przewodniczącym Międzybranżowego Stowarzyszenia Bawełny z Burkina

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione

(*Interprofessional Cotton Association of Burkina*), oświadczyli, że mieszkańcy Afryki ulegają stopiono wpływom “głośnych i agresywnie zachowujących się” organizacji pozarządowych – przeciwnych uprawom GMO. Ponadto wskazali, że wyborcy krajów członkowskich są „niedoinformowani” w kwestiach niebezpieczeństw związanych z GMO.

„Można ulec wrażeniu, że problem nie ma podłoża naukowego, a raczej polityczne. Wygląda na to, że wyborcy nie chcą upraw GMO w Europie z innych powodów niż naukowe” – stwierdził Mataruka.

Potrzebny wzrost wydajności

Wydajność rolnictwa w regionach subsaharyjskich „utrzymuje się właściwie na niezmiennym poziomie na przestrzeni ostatnich 30-40 lat” – uskarżał się Mataruka. Kraje takie jak Kenia, gdzie występuje poważny problem pustynnienia i istnieje natychmiastowa potrzeba zaopatrzenia w nasiona odporne na suszę, potrzebują – jak nigdy dotychczas – klarownej informacji, że nasiona GMO są bezpieczne, argumentował Mataruka. Powiedział on również, że kraje takie jak Indie, Chiny, Afryka Południowa i Egipt, stosując organizmy zmodyfikowane genetycznie, odnotowują 30% zwiększenie plonów.

Efekty uboczne

Reportrzy zostali poinformowani, że nie ma dowodów, które sugerowałyby, iż GMO wywołują negatywne skutki uboczne. Uczestnicy spotkania poddali w wątpliwość opinie krytyki dotyczące długofalowych [negatywnych] efektów wywołanych uprawami GMO.

Rolnicy przytoczyli także odkrycia Światowej Organizacji Zdrowia i Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa, które, ogólnie rzecz biorąc, wskazują, że GMO są bezpieczne.

Karl Falkenburg, Dyrektor Generalny DG ENVI (Dyrekcji Generalnej ds. Środowiska), zauważa, że nagły wzrost ludności przewidywany do 2050 r. może oznaczać, że to właśnie uprawy GMO „mogą być odpowiedzią” [na problemy żywnościowe]. Zaleca on swojej DG neutralność w tej kwestii.

Życzenia konsumentów

Delegaci z Afryki wspomnieli także o takich stowarzyszeniach przeciwnych GMO, jak Przyjaciele Ziemi (FoE), Europa i Greenpeace, które stale lobbują w Komisji nie tylko za odrzuceniem upraw GMO, ale również za reformą polityki względem produktów zawierających GMO.

Według FoE “Unia Europejska powinna podtrzymać prawo unijne dotyczące GMO i zachować zerową tolerancję w kwestii niedozwolonych upraw GMO. Jeśli UE tego nie zrobi, to będzie oznaczało, że ignoruje życzenia konsumentów europejskich i pozwala na podniesienie poziomu zawartości organizmów genetycznie modyfikowanych w żywności i paszach na całym świecie.”

Źródło: *Agra Europe Weekly z 2 października 2009: “African farmers hit out over EU GMO stance”*

Agroekspres publikuje
Centrum Informacji i Dokumentacji
Fundacji Programów Pomocy
dla Rolnictwa FAPA,
ul. Wspólna 30, pok. 32,
tel. 623 19 92, 623 19 91.

Prawa autorskie do artykułów,
publikowanych w niniejszym
wydaniu przez Fundację
Programów Pomocy dla
Rolnictwa, przysługują
Wydawnictwu Agra
Informa Ltd. Naruszenie
w jakikolwiek sposób
praw autorskich Wydawnictwa
Agra Informa Ltd
jest zabronione